Shemuel, Week 23: 7:13-8:6 - Reform and Monarchy

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

7:13-14 The long-term benefits of Shemuel's reform

1. Radak to Shemuel 17:13

עד אשר זקן שמואל ולא יכל לצאת ולבא לפניהם ולסבב על עריהם ולהוכיחם כמו שעשה לפני זקנתו. ולפיכך חטאו ישראל והיתה יד פלשתים עליהם. וזה היה להם הסבה אשר שאלו להם מלך ואילו לא חטאו לא היו צריכים...

Until Shemuel aged, and he could no longer lead them, circulate in their cities and instruct them as he had before his old age. And therefore Israel sinned and the hand of the Plishtim was upon them. This was why they asked for a king; had they not sinned, they would not have needed...

2. Radak to Shemuel 17:14

לא ידעתי טעם לספור הזה בזה המקום, כי לא ראינו בזמן ההוא מלחמה בין ישראל ובין האמרי אלא עם פלשתים! ואולי בהיות הפלשתים נלחמים בישראל היו נלחמים בהם גם כן יתר האמרי שנשארו בארץ עם בני דן...

I don't know why this is reported here; we did not see war then between Israel and the Emori, only with the Plishtim! But perhaps, since the Plishtim warred with Israel, the rest of the Emori who remained in the land warred with Dan...

7:15-17 The Reign of Shemuel

3. Talmud, Berachot 10b

הרוצה להנות יהנה כאלישע, ושאינו רוצה להנות אל יהנה כשמואל הרמתי, שנא' "ותשובתו הרמתה כי שם ביתו" ואמר רבי יוחנן שכל מקום שהלך שם ביתו עמו.

One who wishes to benefit should do so, as Elisha did, and one who does not wish to benefit should not benefit, as Shemuel of Ramah did, as in "He would return to Ramah, for his house was there" - Rabbi Yochanan said: "Wherever he went, his house was with him."

Introduction to Perek 8: How does Gd view Monarchy?

4. Bereishit 17:6, 17:15-16

וְהָפָרֵתִי אֹתָדּ בִּמְאֹד מְאֹד וּנְתַתִּידּ לְגוֹיִם וּמְלָכִים מִמְּדּ יֵצֵאוּ... וַיּאֹמֶר אֱלֹקִים אֶל אַבְרָהָם שָׂרֵי אִשְׁתְּדּ לֹא תִקְרָא אֶת שְׁמָהּ שָׂרָי כִּי שָׁרָה שְׁמָהּ: וּבֵרַכְתִּי אֹתָה וָגָם וַתַתִּי מִמֵּנַה לִדּ בָּן וּבַרַכִתִיה לָגוֹיִם מֵלְכֵי עַמִּים מִמְּנַה יָהִיוּ:

5. Bereishit 35:11

וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹקִים אֲנִי קֵל שַׁקֵּי פְּרֵה וּרְבֵה גוֹי וּקְהַל גוֹיִם יִהְיֶה מְמֶךָ וּמְלָבֶיךְ יֵצֵאוּ:

6. Rashi to Divrei haYamim II 27:1

שבכל המלכים שלפניו ולאחריו מצינו בהם חטא חוץ מיותם: דוד רק באוריה החתי, שלמה נשיו הטו לבבו, ורחבעם עזב את תורת ד', אביה וילך בכל חטאת אביו, אסא הוציא כסף וזהב מאוצרות בית ד' ונתן הנביא בית המהפכת, יהושפט נתחבר לרשע, יהורם הרג אחיו, אחזיהו אמו יועצתו להרשיע, יואש הרג זכריה (דה"י ב כד) ונעשה קדש, אמציה השתחו' לפסילי שעיר, עזיהו נכנס להיכל להקטיר, אחז הלך בדרכי מלך ישראל וגם עשה מצבות לבעלים, חזקיה גבה לבו ויהי עליו קצף ועל שלשה לא הודו לו, מנשה עשה הרע בעיני ד', יאשיהו לא שמע דברי נבואה מפי אלקים, צדקיה עשה הרע בעיני ד' ולא נכנע מפני ירמיה, אבל יותם לא נמצא בו שום דופי.

For with all of the kings who preceded and followed him we find sin, except Yotam. David only with Uriah the Hittite, Shlomo "His wives led his heart astray," Rechavam "He abandoned the Torah of Gd," Aviyah "He followed all of the sins of his father"...

7. Rambam, Mishneh Torah, Hilchot Melachim 11:4

ואם יעמוד מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצוות כדוד אביו, כפי תורה שבכתב ושבעל פה, ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה, וילחם מלחמות ד', הרי זה בחזקת שהוא משיח. אם עשה והצליח ונצח כל האומות שסביביו ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל הרי זה משיח בודאי. ואם לא הצליח עד כה או נהרג בידוע שאינו זה שהבטיחה עליו תורה והרי הוא ככל מלכי בית דוד השלמים הכשרים שמתו.

And if a king were to arise from the house of David, speaking Torah and involved in mitzvot like his ancestor David, following the written and spoken Torah, and he would compel all Israel to follow it and strengthen it, he would fight the wars of Gd, he would be presumed to be Mashiach. If he were to act and be successful and defeat all of the nations around him and build the Temple in its place and gather the scattered of Israel, then he would definitely be Mashiach. And if he would not succeed to that extent, or he would be killed, it would be known that he was not the one promised by the Torah. He was like all other kosher and complete Davidic kings, who died.

8. Rambam, Mishneh Torah, Hilchot Melachim 2:6

כדרך שחלק לו הכתוב הכבוד הגדול, וחייב הכל בכבודו, כך צוהו להיות לבו בקרבו שפל וחלל שנאמר "ולבי חלל בקרבי," ולא ינהג גסות לב בישראל יתר מדאי, שנאמר לבלתי רום לבבו מאחיו. ויהיה חונן ומרחם לקטנים וגדולים, ויצא ויבא בחפציהם ובטובתם, ויחוס על כבוד קטן שבקטנים. וכשמדבר אל כל הקהל בלשון רבים ידבר רכות... לעולם יתנהג בענוה יתירה, אין לנו גדול ממשה רבינו והוא אומר "ונחנו מה לא עלינו תלונותיכם," ויסבול טרחם ומשאם ותלונותם וקצפם כאשר ישא האומן את היונק, רועה קראו הכתוב, "לרעות ביעקב עמו (תהלים עח:עא)," ודרכו של רועה מפורש בקבלה "כרועה עדרו ירעה בזרועו יקבץ טלאים ובחיקו ישא וגו'. (ישעיה מ:יא)"

Just as the Torah assigned great honour to the king, and all are obligated to honour him, so the Torah instructed him to keep his heart humble and low within himself, as was written [by King David], "And my heart is low within me." He may not act with undue arrogance toward the nation, as it is written, "lest his heart become elevated above his brothers." He must be generous and merciful for small and great, he must exit and enter at their desire and for their good, and he must care for the honour of the smallest of the small. When he speaks to the community at large he must speak gently... He must always act with a surfeit of humility. We have none greater than Moshe Rabbeinu, and he said, "And what are we? Your complaint is not upon us." He should bear their labours, burdens, complaints and anger as a nursemaid bears a nursling. The Torah calls him a shepherd, "To herd his nation Jacob," and the shepherd's way is explained by tradition as, "As a shepherd herds his flock, directing them with his arm, gathering in the ewes, carrying them in his arm, etc."

9. Devarim 17:14-15

כִּי תָבֹא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר ד' אלקיך נֹתֵן לָךּ וִירִשְׁתָּה וְיָשַׁבְתָּה בָּה וְאָמַרְתָּ אָשִׁימָה עָלִי מֶלֶךְ כְּכֶל הָגוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתִי: שׁוֹם תַּשִּׁים עָלֵיךּ מֶלֶךְ לֹא תוּכֵל לָתַת עַלֵיךּ אִישׁ נַכְרִי אֲשֶׁר לֹא אַחִיךְ הוּא:

10. Talmud, Sanhedrin 20b

רבי אליעזר אומר זקנים שבדור כהוגן שאלו שנאמר "תנה לנו מלך לשפטנו (ח:ו)", אבל עמי הארץ שבהן קלקלו שנאמר "והיינו גם אנחנו ככל הגוים ושפטנו מלכנו ויצא לפנינו (ח:כ)".

Rabbi Eliezer said: the elders of the generation requested properly, as 8:6 says, "Give us a king to judge us." But the nation corrupted it, as it says, "And we will also be as all of the nations, and our king will judge us and go before us."

11. Ibn Ezra to Devarim 17:15

שום תשים – רשות.

"You shall place" - Optionally.

12. Ramban to Devarim 17:14

על דעת רבותינו (ספרי ראה סז), (סנהדרין כ ב) כמו "ואמור אשימה עלי מלך," והיא מצות עשה שיחייב אותנו לומר כן אחר ירושה וישיבה, כלשון "ועשית מעקה לגגך" (להלן כב ח), וזולתם. והזכיר "ואמרת", כי מצוה שיבואו לפני הכהנים הלוים ואל השופט ויאמרו להם "רצוננו שנשים עלינו מלך."

According to our Sages, it is like, "And you should say, 'I will place a king upon myself.'" This is a commandment, obligating us to say this after taking and settling the land. Like "And you shall make a fence for your roof," and other passages. It said "And you shall say" because the mitzvah is to come to the kohanim and leviyim and judge and say to them, "We want to place a king upon ourselves."

13. Rabbeinu Bechayye to Devarim 17:15

על דרך הפשט זו מצות עשה שיהיה בישראל מלך. ושלש מצות נצטוו ישראל כשנכנסו בארץ: למנות להם מלך, דכתיב...

והנה מצוה זו לדעתם של ישראל שהם עתידין שישאלוהו, לא מדעתו של הקב"ה, כי הוא יתעלה המלך ההולך בתוך מחניהם משגיח על פרטיהם, וזה העם הנבחר אשר אדון הכל מלכו. ולכך הקשה בעינו יתעלה כששאלוהו לשמואל הנביא, הוא שאמר לו: (שמואל א ח:ז) "כי לא אותך מאסו כי אותי מאסו ממלוך עליהם", ונתן להם את שאול למלך, ולא מדעתו ורצונו... וצא ולמד מה הגיע אלינו מתחת יד המלכים, שכן דרשו רז"ל: (דברים רבה ה:יא) שאול נפל בהר הגלבוע, דוד נתן מגפה, שנאמר: (שמואל ב כד:טו) "ויתן ד' דבר בישראל", אחאב העציר את הגשמים עליהם, דכתיב: (מלכים א יז:א) "אם יהיה השנים האלה" וגו', צדקיהו החריב המקדש. ומה שהסכימו כל ישראל עליו ושאלוהו, כך אמרו במסכת סנהדרין: (כ:) "עמי הארץ קלקלו" ששאלוהו למלחמותיהם, שנאמר: (שמואל א ח:כ) "ויצא לפנינו ונלחם את מלחמותינו", אבל זקנים שבהם ששאלוהו לשופטם ולרדות סרבנים שבהם.

Simply, this is a commandment for Israel to have a king. Israel was commanded three mitzvot when they entered the land: To appoint a king, as it is written...

This mitzvah is according to Israel's desire, that they will ask, not Gd's desire. For the Exalted One is the King, travelling in their camps, overseeing their specifics, and this is the selected nation, whose king is the Master of all. Therefore it was hard in His eyes when they asked Shemuel the Prophet for a king, as He said (8:7), "They have not rejected you; they have rejected Me from reigning over them." And he gave them Shaul as king, not on His initiative or desire... See what happened to us via the kings, as Devarim Rabbah 5:11 taught: "Shaul fell on Mount Gilboa, David caused a plague... Achav halted the rain... Tzidkiyahu destroyed the Temple." Regarding the fact that all Israel agreed and requested it, Sanhedrin 20b says, "The nation corrupted it," asking it for their wars, as in 8:20, but the elders among them asked for a king to judge them and to punish the rebels among them.

14. Rambam, Sefer haMitzvot, Aseh 173

וונהיגנו וינהיגנו למנות עלינו מלך מישראל יקבץ כל אומתינו וינהיגנו....

The 173rd mitzvah is that He commanded us to appoint a Jewish king among ourselves, to gather our nation and lead us...

8:1-6 Shemuel's sons are unworthy; the nation asks for a king

15. Ralbag to Shemuel I 8:1

שכאשר היה זקן שמואל והיה לואה מהנהיג ישראל על דרך שנהג, שם בניו שופטים לישראל בבאר שבע כדי שישפטו שם הרחוקים ממנו ויקלו מעליו. When Shemuel aged, and he was too tired to lead Israel as he had, he placed his sons as judges for Israel in Beer Sheva, so that they would judge there those who were too far from him, and it would ease his load.

16. Rambam, Mishneh Torah, Hilchot Melachim 1:7

ולא המלכות בלבד אלא כל השררות וכל המינויין שבישראל ירושה לבנו ולבן בנו עד עולם, והוא שיהיה הבן ממלא מקום אבותיו בחכמה וביראה, היה ממלא ביראה אף על פי שאינו ממלא בחכמה מעמידין אותו במקום אביו ומלמדין אותו, וכל מי שאין בו יראת שמים אף על פי שחכמתו מרובה אין ממנין אותו למינוי מן המינויין שבישראל.

Not only monarchy, but all power and all appointments in Israel are inherited by his son and grandson, forever, but only if the son fills the place of his father in wisdom and reverence. If he fills it in reverence, then even if he does not fill it in wisdom, we appoint him in place of his father and we teach him. But anyone who lacks reverence for heaven may not be appointed to any position in Israel, even if he is of great wisdom.

17. Midrash, Bamidbar Rabbah 10:5

ר' יודן אמר בשם ר' סימון לבסוף עשו תשובה, ולכך נקרא שמו "ושני" ["ומשנהו"] שנשתנו למעשים טובים. ולכך זכו לרוח הקדש, הה"ד (יואל א) "דבר ד' אשר היה אל יואל בן פתואל," זה שמואל. למה נקרא שמו 'פתואל'? שפיתה להקב"ה בתפלתו.

Rabbi Yudin cited Rabbi Simon: They ultimately repented. Therefore [Aviyah] is called "And the *sheni,*" ["*mishnehu*"] for they were changed to good deeds. And therefore they merited Divine inspiration, as in Yoel 1:1, "The word of Gd to Yoel ben Petuel" – this [Petuel] is Shemuel. Why was he called "Petuel"? He persuaded [pitah] Gd with his prayer.

18. Abarbanel to Shemuel I 8:3

השוחד לא ילקח כי אם בסתר, ויורה ששמואל לא ידע ממנו דבר ולזה אין לו עליו אשמה... וכאשר שמע ענינם אמר לעם בתוכחתו "ובני הנם אתכם," רוצה לומר עשו בהם משפט אם חטאו ולא תסברו להם פנים בעבור כבודי:

19. Talmud, Shabbat 56a

אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן כל האומר בני שמואל חטאו אינו אלא טועה, שנאמר "ויהי כאשר זקן שמואל ולא הלכו בניו בדרכיו" בדרכיו הוא דלא הלכו, מיחטא נמי לא חטאו. אלא מה אני מקיים "ויטו אחרי הבצע"? שלא עשו כמעשה אביהם, שהיה שמואל הצדיק מחזר בכל מקומות ישראל ודן אותם בעריהם שנאמר "והלך מדי שנה בשנה וסבב בית אל והגלגל והמצפה ושפט את ישראל" והם לא עשו כן אלא ישבו בעריהם כדי להרבות שכר לחזניהן ולסופריהן.

כתנאי: "ויטו אחרי הבצע" - רבי מאיר אומר חלקם [מעשר ראשון] שאלו בפיהם. רבי יהודה אומר מלאי [סחורה למכור עבורם] הטילו על בעלי בתים. רבי עקיבא אומר קופה יתירה של מעשר נטלו בזרוע. רבי יוסי אומר מתנות [כהונה] נטלו בזרוע.

20. Ralbag to Shemuel I 12:24, Lesson 1

הראשון הוא להודיע שראוי לשלם שידקדק בהנהגת בניו שתהיה באופן הראוי ולא יקל מזה מפני רוב טרדותו בהנהגת העם. הלא תראה מה שקרה לשמואל בעבור שלא דקדק בהנהגת בניו שתהיה לפי הראוי, וזה שזה היה סבה שסרה הממשלה מזרעו, ונמשך מזה ששאלו להם ישראל מלך שהיה סבה בסוף לגלות ישראל מעל אדמתם כמו שזכרנו...